

VITA MARINA

Zeebiologische documentatie
Verschijnt maandelijks

24e jaargang nr. 5 - mei 1974

INHOUD: 10 bladzijden
BUIKPOTIGEN pag. 125—126
AQUARIOLOGIE pag. 35—36
LITERATUUR pag. 43—44
VARIA MARITIMA pag. 269—270
REGISTER pag. 21—22

1974

Vorige maal hebben we het gehad over een bijzonder artikel, waarmee de Vita zal worden verrijkt. Daarover zijn we zeer zeker nog niet uitgepraat, maar nu eerst iets anders.

In de eerste helft van oktober tijdens de schoolherfstvakantie — de juiste datum hopen we volgende keer mede te delen — organiseert B.M. weer eens een congres. Degenen onder u, die het congres 1970 hebben meegemaakt, weten het al. Wat B.M. onder een congres verstaat, is eigenlijk veel meer. En dat wordt het ook nu weer. Tegenwoordig zouden we moeten zeggen een happening, een bijzonder treffen, waarbij u de gelegenheid krijgt met de vele facetten van uw hobby en met uw medestanders daarin kennis te maken. Het bestuur broedt op een zeer attractief programma, een programma met voor elk wat wils, een programma, dat niet alleen beoogt u een prettige dag te bezorgen, maar dat ook als oogmerk heeft u iets mee te geven, waaraan u nog lange tijd met genoegen zult terugdenken.

Wellicht zal het bestuur op een aantal van u een beroep doen om enige medewerking te verlenen, hetgeen u graag zult doen. Het is ook mogelijk, dat u zelf al een goed idee hebt. Aarzelt u dan niet u spontaan te melden. Doet u dat ook, indien u nog wel geen idee hebt, maar niettemin graag uw bijstand wilt verlenen.

Redactie.

NOGMAALS DE DOORNENKROON

Uitvoerig hebben we indertijd (Stekelhuidigen, blz. 13. e.v.) het optreden van de doornenkroon, *Acanthaster planci* (L.) besproken. De onderzoeken naar de aanslag van dit dier op de koraalriffen worden nog steeds voortgezet. Daarbij heeft men, zoals Nature (Vol. 246, nov. 1973) meldt, in de Rode Zee geconstateerd, dat de doornenkroon werd aangevallen door twee vissoorten en wel de tot de familie der koffervissen of Astraciontidae behorende *Arothron hispidus* (L.) en de trekkervis, *Balistoides viridescens* (Bloch). Na een aanval van de koffervis is een ronde plek te zien waar de stekels van de doornenkroon ontbreken. Waarnemingen in de Rode Zee bevestigden tegelijkertijd, hetgeen al eerder was opgemerkt, dat ook *Pseudobalistes flavimarginatus* (Rupp) tot de vijanden van de doornenkroon behoort. Indien deze vissen tijdig ingrijpen, kan wellicht een explosieve ontwikkeling worden voorkomen. Toeneming van het aantal exemplaren op een bepaalde plaats heeft een gunstige invloed op de bevruchtingskansen, omdat de bevruchting in open zee geschiedt. Bovendien door de voorkeur van de doornenkroon om in groepen een bepaald stuk koraal „af te grazen”, zullen op die plaats juist de larven, die zich op het koraal zetten, maar ook voor de koraaldiertjes als voedsel dienen, een betere overlevingskans hebben dan op nog onaangetast koraal.

WALVIS OPGEBLAZEN

Een 25 m lange walvis, die onlangs bij Albany in West-Australië in ondiep water terecht kwam, is met explosieven opgeblazen om het dier een langzame marteldood te besparen. Pogingen om het dier naar open water te brengen waren mislukt.

Parool

SCHELPEM REINIGEN

Verspreid in de Vita zijn in de loop der jaren enkele tips gegeven voor het reinigen van schelpen. Het gaat hier echter om een probleem, waarmee we allen steeds weer te maken krijgen. Dit rechtvaardigt alleszins, dat binnen niet te lange tijd op uitgebreider schaal het reinigen van schelpen in de Vita aan de orde wordt gesteld. Ter voorbereiding daarvan is een aanvang gemaakt met het inventariseren van alles wat er over dit onderwerp zo al hier en daar is gezegd of geschreven. Daarbij zijn echter ook van groot belang de ervaringen, die in de praktijk zijn opgedaan. Daarvoor roepen wij uw medewerking in. Hoe ook uw ervaringen zijn geweest — ook van slechte kunnen we leren —, stuurt u ons even een berichtje. Welke middelen gebruikt u? Welke apparatuur? Hoe lost u tijdens vakanties de reinigingsproblemen op? Kortom alles, wat van belang kan zijn. Laat u spoedig iets van u horen!

Red.

OVERTOLLIGE BOEKEN?

Er kunnen zich altijd omstandigheden voordoen, waarbij boeken op zeebiologisch gebied voor iemand geen waarde meer hebben. Het is echter te betreuren, wanneer deze boeken in het ongereede raken of met een hele partij andere boeken van de hand worden gedaan. Weet u, dat de Stichting voor dergelijke boeken altijd belangstelling heeft en al is het niet voor haar zelf dan toch in ieder geval voor de lezers van onze Vita? Wellicht is dat ook voordeliger voor u.

ZEEENATUURBESCHERMING

• In 1969 zijn ongeveer 250.000 dolfijnen in de netten van tonijnvissers terecht gekomen en nadien dood overboord gegooid. Sinds 1969 is de vangst op tonijn, het voedsel van de dolfijn, sterk toegenomen. Wat dit voor de dolfijn betekent, laat zich slechts raden.

• Tot nu toe hebben Rusland en Japan zich weinig aangetrokken van de Internationale conventie tot beperking van de walvisjacht. Thans schijnt het tij te keren, d.w.z. nu de vangresultaten teruglopen is een deel van de Russische walvisvloot opgelegd. Het zijn dus toch blijkbaar alleen economische redenen, die bepalen of een bepaalde diersoort mag voortbestaan. Helaas is het echter zo, dat als op die grond een soort mag voortleven, het veelal te laat is.

SCHELPEM OP MUNTEN

Postzegels met afbeeldingen van schelpen zijn zo langzamerhand geen bijzondere verschijning meer. Dat is nog wel het geval met munten, waarop schelpen zijn afgebeeld. Toch verschijnt er zo af en toe een. Onlangs heeft Jersey een gouden £ 20.— geldstuk uitgegeven, waarop *Haliothis tuberculata* L. is afgebeeld. Deze soort, in het Engels ormer geheten, komt bij Jersey algemeen voor en wordt daar ook gegeten. Het hier afgebeelde exemplaar maakt deel uit van een serie van gouden en zilveren munten, die op beperkte schaal zijn uitgegeven ter herinnering aan het zilveren huwelijksfeest van de Koningin van Engeland en prins Philip.

